

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. Варна, 11.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ в публично заседание на шестнадесети август, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Румяна Панталеева

Членове: Росица Ант. Тончева
Десислава Ст. Сапунджиева

при участието на секретаря Геновева Хр. Ненчева
в присъствието на прокурора Илия Христов Николов (АП-Варна)
като разгледа докладваното от Росица Ант. Тончева Въззивно наказателно дело от общ характер № 20213000600210 по описа за 2021 година

, при произнасянето си взе предвид следното:

Производството по реда на Глава двадесет и първа от НПК е образувано по въззивна жалба на подс.Н.А. срещу присъда №28/21.04.2021г., постановена по НОХД №257/2020 г. по описа на ОС-Разград. Бланкетното оплакване за неправилност е доразвито в допълнително писмено изложение с доводи за нарушение в правото на защита на подсъдимото лице чрез осъждането му за по-тежко наказуемо престъпление, срещу което не се е защитавал, също необоснованост на присъдата в резултат на превратно тълкуване на гласни доказателства относно механизма на ПТП, както и неправилна оценка на обстоятелствата по чл.54 от НК, довели до налагане на явно несправедливо наказание. Произтичащи от аргументацията са исканията за въззивна намеса в алтернативните хипотези на чл.335, ал.2, чл.336, ал.1, т.3 или чл.337, ал.1, т.1 от НПК.

В пренията в тази инстанция въззивната жалба се поддържа от

защитника. Представителят на въззивната прокуратура пледира в полза на правилността на обжалваната присъда, постановена според него при изяснени причини за настъпилото ПТП, при правилно приложение на материалния закон, което не се компрометира от допуснатата цифровата неточност и при изчерпателна оценка на обстоятелствата по чл.54 от НК с наложено справедливо наказание.

В лична защита подс.А. поддържа съображенията на адв.А., а в последната си дума желае справедливо решение.

В изпълнение на задълженията си по чл.313 и чл.314, ал.1 от НПК, въззивният състав обсъди доводите на страните и доказателствата по делото, приемайки за установено следното:

С обвинителен акт прокурор от ОП-Разград повдигнал обвинение срещу Н.А. за престъпление по чл.343, ал.1, б.в от НК, защото на 19.05.2017 година на път II-49, км 47+500, в землището на с.Киченица, обл.Разград, при управлението на л.а. „Сузуки витара“ с рег.№РР 0878 ВА, нарушил чл.20, ал.2, изр.1 и изр.2 от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на А. Д. А..

В първата инстанция е разгърнато пълно съдебно следствие, в чиито предели е извършена проверка на събраните в досъдебното производство доказателства и източниците им, доказателствената съвкупност е попълнена с нови факти и с допълнителна АТЕ, като фактическата основа е позволила решаване на въпросите по чл.301 от НПК. Въззивният съд няма основание да се разграничи от приетите от окръжния съд фактически положения, които накратко са следните:

По обед на 19.05.2017г. пострадалият А. А. пристигнал в гр.Кубрат с каруца без светлоотразителни знаци и регистрационен номер, теглена от един кон. През деня той консумирал значително количество алкохол, като продължил да пие и след 20.00 часа, когато с каруцата се отправил към с.Каменово, обл.Разград. В резултат на алкохола, реакциите му били напълно неадекватни. Близко час след потеглянето си пострадалият вече спял с подпряна глава на едната каната и провесени крака през другата каната. Оставени без водач, конят и каруцата се движели в средата на пътното платно

по посока гр.Разград, създавайки опасна пътна ситуация за св.Фейзула Ф..

Около 23.00 часа каруцата достигнала участъка от път II-49, км47+500, в землището на с.Киченица, обл.Разград, на разклона за гр.Сеново. Там пътното платно било с ширина от шест метра, асфалтовата настилка била суха, с повреди и неравности. Пътният участък бил неосветен, с две ленти за движение от по три метра, разделени с единична непрекъсната линия М1. Участъкът бил прав с предстоящ ляв завой. Времето било ясно, а видимостта намалена от широколистна растителност от двете страни на пътя.

Каруцата продължавала да се движи неуправляема в дясната пътна лента в посока гр.Разград със скорост около 7.2км/ч. В същото време и в същата посока пътувал подс.А.. Той управлявал л.а.“Сузуки витара“ с рег. №РР0878ВА, с прикачено празно едноосно ремарке, със скорост от 65.60 км/ч, на къси светлини с видимост напред около 50 метра. В един момент подсъдимият видял попътно пред себе си каруцата и незабавно предприел спиране, намалявайки скоростта си до 55км/ч, но въпреки това последвал удар между предна дясна част на автомобила и задна лява част на каруцата, от който пострадалият отскочил нагоре, отметнал главата си силно назад и паднал по гръб в средата на пътното платно с посока на главата към с.Киченица. Каруцата се разпаднала на части, конят бил наранен. След удара л.а.,„Сузуки витара“ се установил на около 50 метра от мястото на произшествието.

Подс.А. незабавно подал сигнал до тел.112, отишъл до пострадалия, измерил кръвното и пулса, правил сърдечен масаж, поставил абокат. Скоро на мястото на катастрофата пристигнали служители на МВР и медицински екип от ЦСМП- Разград, който транспортирал А. А. в болнично заведение. Въпреки оказаната медицинска помощ, той починал на 20.05.2017г. вследствие на травматичен и хиповолемичен шок от получена политравма. При аутопсията на трупа се установили множество увреждания:

-на главата - кръвоизлив под мека мозъчна обвивка в теменния и слепоочния дял на дясно голямомозъчно полукълбо; кръвонасядания по вътрешната повърхност на меки черепни обвивки от дясната страна на теменно-тилна област; охлузвания върху външния край на дясна вежда и по дясното крило на носа;

-на гръбначния стълб и гръдния кош - неразместено счупване на шийния отдел на гръбначния стълб на ниво 4/5 шиен прешлен с необилно кръвонасядане на меки тъкани по съседство; счупване на десето ляво ребро по гръбната повърхност и дифузно кръвонасядане на междуребрена мускулатура от лявата страна по лопаткова линия на нивото на 5-6 и 10-11 ребра;

-на таза - разкъсване на плочката на срамния хрущял; разкъсване на сакро-илиачните връзки от лявата и дясна страна; множествени полифрагментни фрактури на крилата на илиачните кости и двете седалищни кости; счупване на левия ацетабулум и лява срамна кост; разкъсно-контузна рана на десен тестис; охлузвания и кръвонасядания в дясна седалищна област;

-на крайниците - охлузвания по горни и долни крайници .

При аутопсията се констатирали също умерено изразен мозъчен оток, умерено изразен оток на белия дроб, обща анемия на всички вътрешни органи, данни за други здравословни изменения, както и наличие на 1.72 промила етилов алкохол в кръвта, като към 22.55 часа на 19.05.2017 година алкохолната концентрация при пострадалия била в порядъка на 2.02 промила, отговарящи на средна степен на алкохолно опиване.

Отразените дотук фактически положения се извеждат частично от обясненията на подсъдимия, от показанията на св.св.Ф., Ю., К., К., В.А.а, К. (частично), А.А.а, А., М., С., В.К. А.К. Л.К., С.К., от заключенията на съдебните експертизи - повторна и допълнителна АТЕ-зи, СМЕ за аутопсия, СМЕ по писмени данни, СХЕ, както и на приобщените писмени доказателства по реда на чл.283 от НПК.

Защитната теза на подсъдимия е за непредотвратимост на ПТП-то, т.к. каруцата изскочила внезапно в осветената му зона.

Варненският апелативен съд подложи версията на внимателна проверка съобразно принципите по чл.13, чл.14, чл.18, чл.107, ал.ал.3, 5 от НПК, установявайки следното:

Безспорни по делото са някои обстоятелства с отношение към

фактическите положения непосредствено преди инкриминираното ПТП. Сред тях са средната степен на алкохолно опиване на пострадалия (т.2, л.л.36, 40 ДПр), неадекватното му поведение като участник в движението (т.1, л.44 ДПр; НОХД л.191; т.1, л.45 ДПр), положението на А. към 21.00ч – спи с глава, подпряна на едната каната и провесени крака през другата (т.1, л.45 ДПр), отсъствие на светлоотразителни знаци и регистрационен номер на каруцата (т.1, л.3-л.7, л.15-л.16, л.46 ДПр; НОХД, л.180), липса на светлоотразителна жилетка за пострадалия (обяснения на подсъдимия в съдебното следствие и показания на св.А.а -т.1, л.46 ДПр). Въззивният състав не намери процесуална пречка да се позове на гласните доказателствени източници от досъдебното производство, т.к. същите са законосъобразно приобщени от първоинстанционния съд с различните процесуални инструменти на чл.281 от НПК.

Като се основава на гласни доказателства в показанията на св.св.Ю., Ф. и на заключението на СМЕ за аутопсия (т.2, л.15 и сл. ДПр), въззивният състав се солидаризира с приетото от проверяваната инстанция динамично положение на тялото на жертвата до момента на удара. Св.Ю. е с най-ранни възприятия по обстоятелството - от времето, когато А. А., макар и неадекватен, все още държал юздите на коня. Близко час по-късно св.Ф. го видял да спи в посоченото по-горе положение, а в момента на удара мъжът бил вертикализиран. Последният извод се извлича от установеното при аутопсията счупване на шийния отдел на гръбначния стълб на ниво 4/5 шиен прешлен, получено от пострадалия при силно отмятане на главата назад и прекалено разгъване на шийната част на гръбначния стълб вследствие на удар отзад в каруцата (НОХД, л.185).

За самия механизъм на пътния инцидент се съди както от травмения процес при починалия, така и от обективните находки на местопроизшествието, които могат да се групират като: 1)следи по пътната настилка, оставени при удара под въздействието на механични сили, 2)повреди по ППС-та и 3)изпаднали предмети вследствие на развилата се кинетична енергия. Към първата група се числят спирачните следи, следите от задиране и отделянето на наслагващите се следи, които заедно с деформациите по предната част на л.а.“Сузуки витара“ (т.1, л.5-7 ДПр), определят мястото на удара от 1.10м до 2.20м от десния край на платното за

движение (т.2, л.102 и сл. ДПр). Скоростта на движение на л.а. също е производна на дължината на спирачните следи, като според повторната АТЕ и кореспондиращите обяснения на подсъдимия, непосредствено преди удара възлиза на 65.60км/ч, обуславяйки дължина на опасната зона за спиране от 74.20м. Скоростта на другото ППС е определена на 7.2км/ч по обективни параметри.

Спорно за подсъдимия и защитата е разположението на превозните средства по пътното платно към момента на удара, като позицията почива на обясненията на Н.А., на находките от трева в зоната на ПТП-то и по чистачките на автомобила, на намерената коса в лявата лента за движение, както и на установената окосена зона от дясната страна на пътя по посока на движението на автомобила и каруцата (т.1, л.21, л.22 ДПр). При спазване на принципа по чл.107, ал.5 от НПК, въззивният съд внимателно съпостави посочената група доказателства с предметите, установени при огледа на местопроизшествието, като в резултат на оценката се очертава следното:

В лявата лента и попътено на двете ППС-та са фиксирани множество изпаднали вещи - одеяла, части от каруцата и от автомобилната броня, коса, установени са и червеникави петна около разделителната линия и вляво от нея. Според отговорите на в.л.Гелков (НОХД, л.187), локацията на тези предмети се дължи на придадената им скорост наляво, която добре кореспондира с уврежданията по предната част на л.а.“Сузуки витара“, по лявата каната и подовата дъска на каруцата, както и с камшичестата травма по пострадалия. От тази съвкупност се налага доказателствено и научно обоснован извод, че в момента на удара каруцата се движילה попътено и леко косо наляво спрямо лекия автомобил, така както е посочено и в саморъчната схема на подсъдимия (т.1, л.38 ДПр). Версията за внезапно и напречно навлизане на тази каруца в осветената зона на лекия автомобил е невъзможна, т.к. в този вариант тя не би могла да заеме положението си в момента на удара (допълнителна АТЕ - НОХД, л.236 и отговори на в.л.Гелков).

Не се спори по делото, че непосредствено преди сблъсъка подсъдимият управлявал автомобила си на къси светлини с асиметрична осветеност на 30/35м пред левия фар и на 50/70м пред десния фар, като спирането в границата на тази осветеност е възможно при движение с 49 км/ч (повторна

АТЕ).

Освен по механизма на произшествието, доказателствената маса е снабдена с еднопосочни гласни доказателства (НОХД, л.л.180, 190; т.1, л.41 ДПр) за поведението на подсъдимия след деянието - подал веднага сигнал на тел.112 и като лекар, предприел активни действия по спасяване живота на пострадалия, изразяващи се в измерване на пулса и на кръвното, сърдечен масаж, поставяне на абокат. Помощта продължила до пристигането на екип на ЦСМП (т.1, л.41 ДПр).

В обобщение, след проведена собствена проверка настоящият въззивен състав счита, че първоинстанционният съд не е нарушил основните процесуални принципи при формиране на фактическата страна на вътрешното си убеждение, развивайки оценъчната си дейност в пределите по чл.102 от НПК, при пълно съблюдаване на действителното съдържание на доказателствените източници, без да допуска каквато и да е превратна интерпретация или игнориране на някои от тях. Чрез законосъобразно проведеният доказателствен процес пълно, обективно и всестранно са изяснени всички обстоятелства, необходими за решаване на въпроса за виновността на подсъдимия, а именно: скоростта на движение на л.а.“Сузуки витара“ непосредствено преди удара, разположението на този автомобил и каруцата върху пътното платно към момента на сблъсъка, осветеността на късите светлини на автомобила и реалната далечина на видимост на подсъдимия спрямо попътно движещото се пред него ППС, скоростта на другия участник в произшествието, мястото на удара по протежение на пътното платно, опасната зона за спиране на МПС-то и стойността на съобразената скорост с далечината на видимост на късите светлини на фаровете, възможността от техническа гледна точка за предотвратяване на произшествието, поведението на дееца след инцидента.

От съществено значение за приложението на материалния закон в пределите на фактическата установеност на деянието е задължението на водачите при движение нощно време да управляват със скорост в съответствие с видимостта на светлините на фаровете, която да позволява спиране при поява на предвидима опасност. В случая, подс.А. при условия на нощен мрак, на неосветен път извън населено място и при допълнително

намалена видимост от широколистната растителност, управлявал л.а. със скорост от 65.60км/ч, създаваща опасна зона от 74.20м - по-голяма от реалната далечина на видимост при движение на къси светлини, което от своя страна сочи на несъответствие между видимостта и възможността за спиране в осветеното пространство, така че да е възможно предотвратяване на произшествието с попълно движещата се и леко косо наляво каруца. Избраната от подсъдимия по-висока скорост за движение увеличава неправомерно опасната зона за спиране и създава ситуация на невъзможност да се възприеме своевременно пътното препятствие. Технически съобразената скорост е следвало да бъде в границата на 49км/ч, която в пълна степен би съответствала на конкретните условия на видимост при движение на къси светлини на превозното средство. При тези параметри на произшествието разпоредбата на чл.15 от НК е неприложима, т.к. подсъдимият сам по своя вина се е поставил в невъзможност да избегне настъпването на обществено опасните последици (ТР 28-1984-ОСНК, Р-88-1985-3н.о., Р-231-1988-3н.о., Р-13-1984-3н.о. и др.).

Изложените съображения подкрепят законосъобразността на извода на проверяваната инстанция за допуснато от водача на л.а. нарушение по чл.20, ал.2, изр.1 от ЗДвП в резултат на несъобразяване на величината на скоростта с конкретните условия на видимост. Дали деецът е бил заслепен в един поранен етап при разминаване с друго МПС, дали късно е възприел или изобщо не е възприел каруцата на пътя е без значение, тъй като той не е могъл да спре в осветената зона от късите си светлини и това е резултат от избраната несъобразена скорост с посочените отрицателно действащи фактори. Всички други обстоятелства по чл.20, ал.2, изр.1 не са в причинно-следствена връзка със съставомерния резултат, поради което оправдаването на подсъдимия за същите е законосъобразно.

Съдържанието на обвинителния акт сочи, че обвинението е за причиняване на смърт по непредпазливост вследствие на допуснато нарушение на режима на скоростта при наличието на предварително известни за водача негативни фактори (нощен мрак, неосветен пътен участък, допълнително намалена видимост от растителност край пътя), които са изисквали снижаване на скоростта до съобразена с отрицателните обстоятелства стойност, осигуряваща своевременно възприемане на

опасността и реакция при реална поява на препятствие. В разрез с тези предели на обвинението, прокуратурата е обвинила подсъдимия и за опасност по чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП, която не е фактически и доказателствено обезпечена. При липсата на фактическо обвинение въззивният състав прие, че не е необходимо да навлиза в отдавна изяснената конкуренция между предвидимата и непредвидима опасност, като допуснатото с присъдата неправилното приложение на закона чрез осъждане на дееца и за нарушение по чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП е отстранимо по реда на чл.337, ал.1, т.2 от НПК.

Нарушението по чл.20, ал.2, изр.1 от ЗДвП във връзка с конкретните условия на видимост е сложило начало на причинен процес, завършил със смъртта на А. А. в резултат на травматичен и хиповолемичен шок от получената политравма. На мястото на произшествието същият все още е бил жив и затова действията на подсъдимия за спасяването му, в съответствие с указанията на т.5, б.б от ППлВС 1-1983, обосновават приложението на поощрителната норма по чл.343а, ал.1, б.б вр. чл.343, ал.1, б.в от НК. При изписването на тази цифрова квалификация в присъдата, проверяваната инстанция обърнала местата на буквените индекси, което по мнение на този състав не поражда каквито и да е проблеми и затруднения по материалното правоприлагане, предвид точното словно отразяване на състава на престъплението и проведената цялостна индивидуализация в пределите на чл.343а, ал.1, б.б вр. чл.343, ал.1, б.в от НК.

Правилен е изводът на окръжния съд по субективната страна на деянието - осъществено при небрежност, т.к. подс.А. не е предвиждал настъпването на общественонеопасните последици, но е бил длъжен и е могъл да ги предвиди с оглед знанията и уменията като водач на МПС и конкретните пътни особености.

Жалбата на подсъдимия за нарушение по чл.348, ал.5, т.1 от НПК е неоснователна. Окръжният съд е индивидуализирал наказанието при извод за невисока степен на обществена опасност на деянието и ниска степен на обществена опасност на дееца, породена от наличие предимно на смекчаващи отговорността обстоятелства. Въззивният състав изцяло се солидаризира с доводите по чл.54 от НК, конкретизирайки някои от тях по следния начин:

С цялостното си поведение на инкриминираната дата пострадалият е

съпричинил съставомерната последица, допускайки нарушения по чл.106, ал.ал.1 и 2 от ЗДвП. Приносът му за произшествието обаче не превалира над съставомерното нарушение на подсъдимия, който би избегнал разискваната пътна ситуация ако беше съобразил скоростта си с отрицателно действащите обективни фактори, така че да може да спре в осветената от късите светлини зона при появата на предвидима опасност.

Според данните от органите на пътната полиция, Н.А. не проявява за първи път подобно рисково поведение. При съблюдаване на указанията по т.т.7 и 8 от ТР 2-2018-ОСНК, въззивният състав конкретизира релевантността към индивидуализацията на НП №14-1075-577/05.08.2014 година и фишове от 27.06.2012г., 03.07.2012г., 22.02.2013г. и 16.04.2014г., които илюстрират устойчиво несъобразяване на лицето с правилата на ЗДвП, правилно обхванато от окръжния съд като отегчаващо отговорността обстоятелство.

Другите сведения за личната характеристиката на дееца (работи, семеен), не носят белег на изключителност, т.е. придават обща положителна оценка.

С оглед горното и при небрежността като форма на вина, отмереното от първата инстанция наказание от една година лишаване от свобода е справедливо и съответно на степента на обществена опасност на деянието и дееца.

Въззивният състав счита за справедливо и наложеното кумулативно наказание, което е съобразено със сравнително високата степен на обществена опасност на подсъдимия като водач, изводима както от допуснатото нарушение на правилата за скоростта при нощни условия, така и от реализираното спрямо него административно наказване по ЗДвП.

При тези релевантни положения във връзка с индивидуализацията на наказанието, въззивният състав не споделя аргументите от допълнението към въззивната жалба за наличие на предпоставките по чл.55 от НК. Част от доводите почиват на неотносими положения като например възрастта на дееца, която не носи никаква особена характеристика, така също при действието на презумпцията по чл.16 от НПК позоваването на липса на висящи дела и криминални регистрации е безпредметно. Надценява се и

естеството на оказаната помощ, т.к. нейното проявление по принцип се обвързва с конкретно установените възможности на дееца (напр. Р 176-2015-2) .

Необремененото съдебно минало и положителните данни за подсъдимия откриват условията на чл.66, ал.1 от НК. Няма и не може да има спор, че Н.А. разполага с достатъчен личен ресурс да извърши промени в своите нагласи и самоконтрол в условията на обществото, което утвърждава законосъобразността на приложението на института на условното осъждане.

Цялостната проверка на присъдата не констатира нарушение по чл.348, ал.3, т.2, пр.1 от НПК. Мотивите съответстват на изискванията на чл.305, ал.3 от НПК, приведените в тях съображения позволяват проследяване на вътрешното убеждение на първоинстанционния съд по фактите и правото. Доколкото по-конкретни оплаквания не са релевирани от защитата, въззивната проверка ще се ограничи до тази обща констатация поради отсъствие на всякакви причини за задълбочаването ѝ.

Служебно, въззивният състав не установи основания по чл.335, ал.2 от НПК, нито процесуални причини за намеса в частта на проверявания съдебен акт относно разноските и веществените доказателства.

Предвид изложеното и на основание чл.337, ал.1, т.2 и чл.338 от НПК, Варненският апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда №28/21.04.2021г., постановена по НОХД №257/2020 г. по описа на ОС-Разград като оправдава Н. Н. АД. за нарушение по чл.20, ал.2, изр.2 от ЗДвП.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата част, приемайки цифрова квалификация на деянието по чл.343а, ал.1, б.б вр. чл.343, ал.1, б.в от НК.

Решението подлежи на касационна проверка в 15-дневен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____